

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
EMBERI JOGOK EURÓPAI BÍRÓSÁGA

NEGYEDIK SZEKCIÓ

**A MAGYAR TARTALOMSZOLGÁLTATÓK EGYESÜLETE ÉS AZ INDEX.HU ZRT.
kontra MAGYARORSZÁG ügy**

(22947/13. sz. kérelem)

ÍTÉLET

STRASBOURG

Budapest, 2016. február 02.

Ezen ítélet az Egyezmény 44. cikkének 2. bekezdésében foglalt körülmények beálltával válik véglegessé. Szerkesztői változtatás alá eshet.

COUNCIL OF EUROPE

A MAGYAR TARTALOMSZOLGÁLTATÓK EGYESÜLETE ÉS AZ INDEX.HU ZRT kontra MAGYARORSZÁG ÍTÉLET

A Magyar Tartalomszolgáltatók Egyesülete és az Index.hu Zrt. kontra Magyarország ügyben

Az Emberi Jogok Európai Bírósága (Negyedik Szekció) Kamaraként tartott ülésén, melynek tagjai voltak:

Vincent A. De Gaetano, *elnök*,
Sajó András,
Boštjan M. Zupančič,
Nona Tsotsoria,
Krzysztof Wojtyczek,
Egidijus Kūris,
Gabriele Kucsko-Stadlmayer, *bírák*,

valamint Françoise Elens-Passos, a *Szekció hivatalvezetője*

2016. január 5-i zárt ülésén lefolytatott tanácskozását követően
az azon időpontban elfogadott alábbi ítéletet hozza:

AZ ELJÁRÁS

1. Az ügy alapja egy, a Magyar Köztársaság ellen benyújtott kérelem (22947/13. sz.), amelyet az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény (az „Egyezmény”) 34. cikke alapján két, Magyarországon bejegyzett jogi személy, a Magyar Tartalomszolgáltatók Egyesülete és az Index.hu Zrt. („a Kérelmezők”) 2013. március 28-án terjesztett a Bíróság elé.

2. A kérelmezőket Bodolai L., Budaörsön praktizáló ügyvéd képviselte. A Magyar Kormányt (a „Kormány”) Tallódi Z. kormányképviselő képviselte az Igazságügyi Minisztériumból.

3. A Kérelmezők az Egyezmény 10. cikke alapján kifogásolták, hogy a hazai bíróságok azáltal, hogy a weboldalaikon az olvasók által közzétett kommentek tartalmának moderálására kötelezték őket, indokolatlanul korlátozták őket a szabad véleménynyilvánításhoz való jogukban, és ezáltal az internetes véleménynyilvánítás szabadságában.

4. 2014. január 22-én a kérelmet közölték a Kormánnyal.

A TÉNYEK

I. AZ ÜGY KÖRÜLMÉNYEI

5. Az első kérelmező, a Magyar Tartalomszolgáltatók Egyesülete („MTE”), egy budapesti székhelyű egyesület. Az egyesület a magyarországi internetes tartalomszolgáltatók önszabályozó testülete, amely az internetes tartalomszolgáltatási szakmai kódex és etikai kódex bevezetését követi nyomon, továbbá döntőbizottságot működtet, melynek döntései az egyesület tizenegy tagjára nézve kötelező erejűek.

A második kérelmező, az Index.hu Zrt. („Index”), egy budapesti székhelyű részvénytársaság. Az Index az egyik legnagyobb magyarországi internetes hírportál tulajdonosa.

6. A tényállás idején mindkét kérelmező engedélyezte a hírportáljaikon megjelenő olvasói kommenteket. A kommenteket regisztrációt követően lehetett feltölteni, a kérelmezők előzetesen nem szerkesztették vagy moderálták azokat.

7. A kérelmezők jognyilatkozatok formájában nyilvánították ki olvasóik részére, hogy a hozzászólások nem tükrözik a portál véleményét, és a hozzászólások tartalmáért a hozzászólások szerzői felelősek.

8. Mindkét kérelmező „értésítési-eltávolítási” rendszert vezetett be, melynek keretében bármely olvasó értesíthette esetlegesen aggodalomra okot adó hozzászólásokról a szolgáltatót és kérhette a hozzászólás eltávolítását. Ezen felül, az Index esetében a hozzászólásokat részlegesen moderálták és szükség esetén eltávolították.

9. Mindkét portál azt állította, hogy a mások személyiségi jogait sértő hozzászólásokat nem lehetett feltölteni a weboldalakra.

A MAGYAR TARTALOMSZOLGÁLTATÓK EGYESÜLETE ÉS AZ INDEX.HU ZRT kontra MAGYARORSZÁG ÍTÉLET

10. Az Index „Moderációs alapelvek” hirdetésménye a következőket tartalmazta:

„A hozzászólások törlése

1.1. Különösen tiltott:

1. Minden olyan hozzászólás, amely sérti a közzétételének időpontjában Magyarországon hatályos törvényeket illetve bűncselekményre vagy egyéb jogsértésre történő felhívást, arra való jelentkezést tartalmaz [...]

3. Minden alpári illetve agresszív, fenyegető hangnemű hozzászólás. Azt, hogy egy hozzászólás alpári, agresszív vagy fenyegető-e, a moderátorok feladata eldönteni az adott fórum, illetve a téma jellegének függvényében. [...]”

11. 2010. február 5-én az MTE „Újabb etikátlan üzleti magatartás a neten” címmel véleményt tett közzé két ingatlan témájú weboldalról, amelyeknek ugyanaz a társaság a működtetője. A vélemény szerint a két weboldal eredetileg harminc napig ingyenes hirdetési szolgáltatást nyújtott a felhasználóknak. A harminc napos díjmentes időszak lejáratát követően a szolgáltatás díjkötelessé vált, a felhasználók azonban erről nem kaptak előzetes értesítést. Ez azért volt lehetséges, mert a weboldalra való regisztráláskor a felhasználók elfogadták a felhasználási feltételeket, melyek értelmében a szolgáltató egyoldalúan módosíthatja a felhasználási feltételeket. A vélemény kitért arra, hogy a szolgáltató csak akkor távolította el az elavult hirdetéseket és személyes adatokat a weboldalról, ha az esedékes díjakat megfizették. A vélemény megállapította, hogy a szolgáltató magatartása etikátlan és félrevezető volt.

12. A véleményre álnéven közölt felhasználói kommentekben is reagáltak, közöttük szerepeltek az alábbiak is:

„Erről a „*két szemét ingatlanos oldalról*” már ezerszer beszéltek.”

„Nem megint arról a „*benkőszándoros sunyi szemét lehúzó cégről*” van szó? Két éve futottam bele, azóta küldözgetnek nekem e-maileket a lejárt tartozásaimról, meg erről-arról. 100.000 [forint] felett tartozom jelenleg. Nem fizettem nekik és nem is fogok. Erről ennyit.”

13. 2010. február 8-án a Zöld Újság Zrt. által üzemeltetett www.vg.hu internetes portál szóról szóra átvette a véleményt és „*Újabb lehúzás botrány*” címen közzétette.

14. Az Index fogyasztóvédelmi blogja szintén írt a véleményről, a vélemény teljes szövegét közzétéve „[a] tartalomszolgáltatók elítélik az [egyik érintett ingatlan témájú weboldalt]” címen. Az Index által közzétett egyik, álnéven reagáló felhasználó hozzászólása a következő volt:

“*Azért az ilyenek szarjanak sünt és költsék az összes bevételüket anyjuk sírjára, amíg meg nem döglönek [...]*”

15. 2010. február 17-én az érintett weboldalakat működtető társaság polgári keresetet nyújtott be a Fővárosi Bírósághoz a kérelmezők és a Zöld Újság Zrt. ellen. A felperes azt állította, hogy a vélemény – melynek tartalma hamis is sértő –, valamint az azt követő kommentek a jó hírnévhez való jogát sértették.

A bírósági keresetről értesülvén a kérelmezők eltávolították a vitatott hozzászólásokat.

16. A Fővárosi Bíróság elé terjesztett ellenkérelmükben a kérelmezők úgy érveltek, hogy ők a 2001. évi CVIII. törvény értelmében közvetítő szolgáltatóknak minősülnek, ezért nem felelősek a felhasználói kommentekért. Megjegyezték, hogy a felperes üzleti gyakorlata a fogyasztók széles körét érintette, számos panaszt eredményezett a fogyasztóvédelmi szerveknél és számos eljárást vont maga után a társaság ellen.

17. 2011. március 31-én a Fővárosi Bíróság részben helyt adott a kérelemnek, fenntartva, hogy sérelem érte a felperes jó hírnévhez való jogát. A Bíróság előjáróban megjegyezte, hogy a fogyasztóvédelmi szervek a felperes társaság ellen számos eljárást indítottak, mivel az nem tájékoztatta megfelelően ügyfeleit üzleti alapszabályairól.

A MAGYAR TARTALOMSZOLGÁLTATÓK EGYESÜLETE ÉS AZ INDEX.HU ZRT kontra MAGYARORSZÁG ÍTÉLET

A Bíróság megállapította, hogy a kommentek (lásd a fenti 12. és 14. bekezdéseket) sértők, becsületsértők és megalázók, valamint a véleménynyilvánítás elfogadható határain túlmenőek voltak. A Bíróság elutasította a kérelmezők azon érvelését, mely szerint ők csak közvetítők voltak, és kizárólagos kötelezettségük panasz esetén bizonyos tartalmak eltávolítására terjedt ki. Megállapította, hogy a kommentek szerkesztett tartalmat alkottak, és az olvasói levelekkel egy megítélés alá esnek, továbbá, hogy az alperesek jogi felelőssége a kommentek közzétételében állt, függetlenül attól a tényről, hogy később eltávolították azokat.

A vélemény tartalmára vonatkozóan a Bíróság megállapította, hogy az egy, az ingatlanszakmai weboldalak kérdéses magatartásával kapcsolatban folyamatban lévő társadalmi és szakmai vitához járult hozzá, és a kritika elfogadható szintjét nem haladta meg.

18. Mindkét fél fellebbezett. A kérelmezők fellebbezésükben azzal érveltek, hogy a felperes nem kérte tőlük a sértő kommentek eltávolítását. Ettől függetlenül, ők azonnal eltávolították a hozzászólásokat, amint értesültek a felperes keresetéről. Azzal is érveltek, hogy a felhasználói kommenteket meg kell különböztetni az olvasói levelektől, hiszen ez utóbbiakat szerkesztői döntés alapján teszik közzé, míg a kommentek nem alkotnak szerkesztett tartalmat. Úgy érveltek, hogy a kommentek tekintetében pusztán adattároló szolgáltatóként működtek.

19. 2011. október 27-én a Fővárosi Ítéltábla az első fokú döntés érdemi részét helybenhagyta, azonban módosította annak indokolását. A kérelmezőket az első fokú eljárás tekintetében 5.000, és a másodfokú eljárás tekintetében 36.000 forint eljárási díj megfizetésére kötelezte.

20. Az Ítéltábla álláspontja szerint – ellentétben az olvasói levelekkel, melyek közzététele szerkesztői döntés függvénye – a szerkesztetlen kommentek a hozzászólók véleményét tükrözik. Ennek ellenére az érintett weboldal tulajdonosai felelősek a kommentekért. Az Ítéltábla érvelése szerint az Európai Parlament és a Tanács 2000/31/EK irányelvét átültető, az elektronikus kereskedelmi szolgáltatások, valamint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes kérdéseiről szóló, 2001. évi CVIII. törvény nem alkalmazandó a kérelmezők esetében, ugyanis az csak a kereskedelmi jellegű elektronikus szolgáltatásokra, különösen az internetes vásárlásra vonatkozik. A törvény 2. szakaszának (3) bekezdése (*sic. orig. – OFFI Zrt.*) értelmében elektronikus kereskedelmi szolgáltatás *olyan információs társadalommal összefüggő szolgáltatás, amelynek célja valamely birtokba vehető forgalomképes ingó dolog, a kérelmezők esetében azonban nem forgott fenn ilyen tevékenység.* Mindenesetre a törvény 1. szakaszának (4) bekezdése értelmében a törvény hatálya nem terjed ki az olyan közlésekre, amelyet gazdasági vagy szakmai tevékenység, vagy közfeladat körén kívül eső célból eljáró személy tesz, akkor sem, ha azt internetes vásárlással kapcsolatban teszi. Az Ítéltábla megítélése szerint a hozzászólások magánközlések voltak, amelyek nem esnek az elektronikus kereskedelmi szolgáltatásokról, valamint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes kérdéseiről szóló 2001. évi CVIII. törvény hatálya alá. Ebből kifolyólag nem volt indokolt a „tárhelyszolgáltatók” és a „közvetítő szolgáltatók” fogalmak fenti törvény szerinti értelmezésének mérlegelése. Mindazonáltal, a kommentek maguk után vonták a Polgári Törvénykönyv személyhez fűződő jogokról szóló szabályainak, jelesen annak 78. cikkének alkalmazhatóságát. Mivel a kommentek a felperesre nézve sértőek voltak, a kérelmezők azok közzétételéért objektív felelősséggel tartozik, függetlenül a kommentek utólagos eltávolításától, melynek az esetleges kártérítési igény elbírálásának körében van csupán jelentősége.

21. A kérelmezők felülvizsgálati kérelmet nyújtottak be a *Kúriához*. Azzal hivatkoztak, hogy értelmezésük szerint a vonatkozó törvény értelmében nem volt kötelességük az olvasók által feltöltött kommentek nyomon követése vagy szerkesztése.

22. 2012. június 13-án a Kúria helybenhagyta az előző ítéleteket. Hangsúlyozta, hogy a kérelmezők, azáltal, hogy lehetővé tették az olvasóknak a kommentek közzétételét weboldalaikon, objektív felelősséget vállaltak az olvasók által tett bármely sértő vagy törvénysértő kommentért. Elutasította a kérelmezők azon érvét, amely szerint csupán közvetítő szolgáltatók voltak, ami lehetővé tette volna a mentesülést a kommentek tartalma tekintetében fennálló – a harmadik fél számára sértő kommentek eltávolításán túlmenő – felelősség alól. A Kúria álláspontja szerint a kérelmezők a 2001. évi CVIII. törvény 2. szakaszának (1c) alpontja értelmében nem minősülnek közvetítő szolgáltatóknak, és nem hivatkozhatnak a tárhely-szolgáltatók korlátozott felelősségére. A Kúria osztotta az Ítéltábla azon nézetét, mely szerint a kommentek alkalmasak voltak a felperes jó hírnevének megsértésére, és a kérelmezők felelőssége a kommentek közzétételének lehetővé tételében áll.

A MAGYAR TARTALOMSZOLGÁLTATÓK EGYESÜLETE ÉS AZ INDEX.HU ZRT kontra MAGYARORSZÁG ÍTÉLET

A Kúria mindkét kérelmezőt 75.000 forint felülvizsgálati eljárási díj megfizetésére kötelezte, beleértve a felperes jogi képviselési díját is.

A döntést 2012. október 2-án kézbesítették.

23. A kérelmezők 2013. január 3-án alkotmányjogi panasszal éltek, lényegében vitatva a bíróságnak azt a döntését, amely a kommentek tartalmáért őket tette felelőssé, ezáltal – álláspontjuk szerint – a véleménynyilvánítási szabadságukban alaptalanul korlátozta őket.

24. Az Alkotmánybíróság 2013. március 11-én a panaszt elfogadhatónak nyilvánította.

25. 2014. május 27-én az Alkotmánybíróság, 19/2014. (V.30.) AB határozatában, elutasította az alkotmányjogi panaszt. A beavatkozás arányosságának elemzésekor az Alkotmánybíróság az alkotmányértés hiányát az alábbiakkal magyarázta.

„ [43] A Kúria ítéletében vizsgált esetben az internetes oldal működtetője nem moderálta – közlés előtt nem vizsgálta meg – a kommenteket [...]. [...] az elsődleges felelős – a tulajdonképpeni jogsértő – személye, hacsak nem saját nevében szerepel, ismeretlen, és legtöbbször utóbb sem azonosítható. Ennek következtében a felelősség az internetes oldal működtetőjét terheli.

[44] A jelen ügyben [...] a megsértett alapjog nem általában a véleménynyilvánítás szabadsága, hanem ennek egyik különálló tényállása, a sajtószabadság.

[50] Nem vonható kétségbe [...], hogy a blog és a komment is közlésnek minősül, s mint ilyen az Alaptörvény IX. cikk védelmi körébe esik.

[59] Az internetes oldal fenntartójának/működtetőjének felelőssége kétségtelenül korlátozza a nem vitásan az internetes közlésekre is kiterjedő sajtószabadságot.

[63] A szabályozás alkotmányosan indokolt célt [...] követ[i]. Az igazolható cél mellett alkalmas is a cél elérésére, mivel az internetes oldal üzemeltetőjének felelőssége nélkül az érintett a bekövetkezett sérelméért aligha kaphatna elégtételt. Kétséges lehet azonban a korlátozás arányossága. Ez a kérdés két szempontból vizsgálható: arányos-e az oldal fenntartójának felelőssé tétele a jogsértőnek bizonyult közlésért; másrészt arányos-e a felelősség mértéke, azaz a kártérítés vagy a sérelemdíj [...] összege.

[65] Ha a kommentek közzétételéért való felelősség nem függ a moderálástól, mert a közlés tényén alapszik, nem indokolt a moderált és nem moderált kommentek között különbséget tenni az alapjog-korlátozás arányosságában sem. [...] Az Alkotmánybíróság a sajtóorgánum – nem a szerző – felelősségét a személyiségi jogok védelmében eddig is alkotmányosnak tartotta, ahogyan az e jogok védelmére szolgáló közérdekű bírságot is [...].”

II. B. VONATKOZÓ HAZAI JOGSZABÁLYOK

26. A tényállás idején hatályban lévő, 1959. évi IV. törvény a Polgári Törvénykönyvről a következőket írja elő:

75. cikk

„(1) A személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. E jogok a törvény védelme alatt állnak.

(2) A személyhez fűződő jogok védelmére vonatkozó szabályokat a jogi személyekre is alkalmazni kell, kivéve, ha a védelem - jellegénél fogva - csak a magánszemélyeket illelheti meg.

(3) A személyhez fűződő jogokat nem sérti az a magatartás, amelyhez a jogosult hozzájárult, feltéve, hogy a hozzájárulás megadása társadalmi érdeket nem sért vagy veszélyeztet. A személyhez fűződő jogokat egyébként korlátozó szerződés vagy egyoldalú nyilatkozat semmis.”

A MAGYAR TARTALOMSZOLGÁLTATÓK EGYESÜLETE ÉS AZ INDEX.HU ZRT kontra MAGYARORSZÁG ÍTÉLET

78. cikk

„(1) A személyhez fűződő jogok védelme kiterjed a jó hírnév védelmére is.

(2) A jó hírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tényt állít, híresztel, vagy való tény hamis színben tüntet fel.”

27. Az elektronikus kereskedelmi szolgáltatásokról, valamint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes kérdéseiről szóló 2001. évi CVIII. törvény a következőket írja elő:

1. Fejezet:

„(4) E törvény hatálya [...] nem terjed ki az olyan közlésekre, amelyet gazdasági vagy szakmai tevékenység, vagy közfeladat körén kívül eső célból eljáró személy tesz információs társadalommal összefüggő szolgáltatás igénybevételével, ideértve az ilyen módon tett szerződési nyilatkozatokat is.”

2. Fejezet:

„E törvény alkalmazásában:

a) Elektronikus kereskedelmi szolgáltatás: olyan információs társadalommal összefüggő szolgáltatás, amelynek célja valamely birtokba vehető forgalomképes ingó dolog - ideértve a pénzt és az értékpapírt, valamint a dolog módjára hasznosítható természeti erőket -, szolgáltatás, ingatlan, vagyoni értékű jog (a továbbiakban együtt: áru) üzletszerű értékesítése, beszerzése, cseréje vagy más módon történő igénybevétele; [...]

l) Közvetítő szolgáltató: az információs társadalommal összefüggő szolgáltatást nyújtó szolgáltató, amely
[...]

lc) az igénybe vevő által biztosított információt tárolja (tárhelyszolgáltatás);

III. VONATKOZÓ NEMZETKÖZI ÉS ÖSSZEHASONLÍTÓ JOG

28. Az EURÓPA TANÁCS, az ENSZ és az Európai Unió jogi aktsaiban található releváns anyagokat a *Delfi AS kontra Észtország* [GC] 64569/09 sz., ECHR 2015 számú EJEB-ítélet 44-58 bekezdései tartalmazzák.

A JOG

I. AZ EGYEZÉMÉNY 10. CIKKÉNEK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

29. A kérelmezők panasza alapján a magyar bíróságok azon döntései, amelyek a felhasználói tartalmakkal kapcsolatos jogi felelősséget az internetes weboldalakra hárítják, az alább idézett, az Egyezmény 10. cikkében előírt véleménynyilvánítás szabadságának elvét sértik:

„1. Mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához. Ez a jog magában foglalja a véleményalkotás szabadságát és az információk, eszmék megismerésének és közlésének szabadságát országhatárokon túl és anélkül, hogy ebbe hatósági szerv beavatkozhasson. Ez a cikk nem akadályozza, hogy az államok a rádió-, televízió- vagy mozgókép vállalatok működését engedélyezéshez kössék.

A MAGYAR TARTALOMSZOLGÁLTATÓK EGYESÜLETE ÉS AZ INDEX.HU ZRT kontra MAGYARORSZÁG ÍTÉLET

2. E kötelezettségekkel és felelősséggel együtt járó szabadságok gyakorlása a törvényben meghatározott, olyan alakszerűségeknek, feltételeknek, korlátozásoknak vagy szankcióknak vethető alá, amelyek szükséges intézkedéseknek minősülnek egy demokratikus társadalomban a nemzetbiztonság, a területi sértetlenség, a közbiztonság, a zavargás vagy bűnözés megelőzése, a közegészség vagy az erkölcsök védelme, mások jó hírneve vagy jogai védelme, a bizalmas értesülés közlésének megakadályozása, vagy a bíróságok tekintélyének és pártatlanságának fenntartása céljából.”

30. A Kormány vitatta ezt az érvet.

A. Elfogadhatóság

31. A Bíróság megjegyzi, hogy a kérelem nem nyilvánvalóan megalapozatlan az Egyezmény 35. cikke 3. bekezdésének (a) pontja szerinti értelemben. Továbbá megjegyzi, hogy semmilyen más alapon sem elfogadhatatlan. Ezért elfogadhatónak kell nyilvánítani.

B. Érdem

1. A Felek beadványai

(a) A kérelmezők

32. Előjáróban a kérelmezők felhívták a figyelmet a közvetítő szolgáltatók jogi felelőssége tekintetében irányadó uniós keretrendszerre, valamint az Egyesült Nemzetek véleménynyilvánítással foglalkozó különmegbízottja, és az Európa Tanács – nevezetesen a Miniszteri Bizottság – által kialakított vonatkozó nemzetközi normákra.

33. Emellett álláspontjuk szerint lényegtelen, hogy pontosan mely hazai jogszabályok szolgáltak a panaszolt korlátozás alapjául. Az állami beavatkozás következtében a felperesek viselik az objektív felelősséget a honlapjaikon közzétett kommentekért

34. Vitatták a magyar bíróságok döntéseit, amelyek értelmében a kommentek sértették mások jó hírnévhez való jogát. A kommentek egy közügyet képező nyilvános vitában jelentek meg. A szóban forgó vita egy szolgáltató etikátlan magatartásáról szólt, amely tekintetben a véleménynyilvánítást csak kismértékben kellene korlátozni – a zavaró véleménynyilvánításokat is ideértve –, különösen, ha értéktételekről van szó, mint jelen esetben. Mindenesetre a kommenteket nem lehet a szerkesztett olvasói levelekkel azonosnak tekinteni.

35. A kérelmezők továbbá azt is állítják, hogy a beavatkozás jogszerűsége kívánivalót hagy maga után, ugyanis a hazai joggyakorlat sok esetben eltérő.

36. Ami a Kormány azon javaslatát illeti, hogy a kommentekkel kapcsolatos jogi felelősség a kommentek előzetes moderálásával vagy teljes letiltásával hárítható el, a kérelmezők úgy érveltek, hogy mindkét megoldás az internetes véleménynyilvánítás szabadságának lényege ellen hatna, és megengedhetetlen „dermesztő” hatása lenne.

37. A kérelmezők ezen felül azt állítják, hogy minden, harmadik fél által közzétett tartalommal kapcsolatos felelősség korlátozása tilalmának érvényesítése a weboldalakra nézve a felhasználók által bármely időpontban létrehozott, bármely gyalázkodó tartalom közzététele megakadályozásának kötelezettségét jelentené. Az ilyen kötelezettség megengedhetetlen terhet róna az internetes szféra szereplőire, és jelentős cenzúrázást eredményezne, sőt, akár – a jogviták elkerülése érdekében – a felhasználói kommentek teljes felszámolásával is járhatna, holott a kommentek jellemzően gazdagítják az online vitákat, és hozzájárulnak azok demokratizálásához.

38. Figyelemre méltó, hogy az Európai Unió jogszabályai és egyes nemzeti jogrendszerek a mások jogai védelmére és a tárhelyszolgáltatók felelősségére nézve kevésbé szigorú szabályokat tartalmaznak. Valójában az „értésítési-eltávolítási” szabály volt a megfelelő mód mások hírneve védelmének érvényesítésére.

39. A magyar hatóságok álláspontja a kérelmezők véleménynyilvánítási szabadságának aránytalan korlátozását eredményezte, amennyiben egy ellenük indított sikeres polgári jogi keresettel kellett szembenéznük, noha – értesülvén a bíróságik keresetről – azonnal eltávolították a vitatott és a

A MAGYAR TARTALOMSZOLGÁLTATÓK EGYESÜLETE ÉS AZ INDEX.HU ZRT kontra MAGYARORSZÁG ÍTÉLET

szóban forgó társaság által sérelmesnek ítélt tartalmakat. A jogi eljárás a fizetendő díjakkal együtt alkalmas dermesztő hatás kiváltására.

40. Összegezve, a kérelmezők fenntartották, hogy a szerkesztői felelősség hagyományos szabályainak – nevezetesen az objektív felelősségnek – egyszerű alkalmazása nem ad választ a digitális kor új kihívásaira. Amennyiben minden, harmadik fél által online módon közzétett tartalom esetében bevezetnék a felelősség korlátozásának tilalmát, az a véleménynyilvánítási szabadság és a demokratikus nyitottság szempontjából kedvezőtlen következményekkel járna az internet korában.

(b) A Kormány

41. A Kormány elismerte, hogy a kérelmezők véleménynyilvánítási szabadságába beavatkozás történt, jóllehet az a törvény szerint és mások jogai védelmének jogszerű céljából történt. Álláspontjuk szerint a hatóságok mérlegelési mozgásterükön belül cselekedtek, lényegében azért, mert a kommentek megjelenítése révén a kérelmezők az Egyezmény szerint biztosított vélemény-nyilvánítási szabadság határait túllépték.

42. A Kormány megjegyezte, hogy nem vették igénybe azt az értelmezési keretet, amely szerint az internetes tartalomszolgáltatóknak kell viselniük az objektív felelősséget a felhasználói kommentek tekintetében. Az elektronikus kereskedelmi szolgáltatásokról, valamint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes kérdéseiről szóló 2001. évi CVIII. törvény 1. Szakaszának (4) bekezdése (lásd a fenti, 22. bekezdést) szerint a törvény nem alkalmazandó ebben az esetben, ugyanis hatálya nem terjed ki az olyan közlésekre, amelyet gazdasági vagy szakmai tevékenység, vagy közfeladat körén kívül eső célból eljáró személy tesz információs társadalommal összefüggő szolgáltatás igénybevételével. A kérelmezők objektív felelőssége azért állt fenn, mert törvényt sértő módon terjesztették más személy(ek) magánvéleményét. Következésképpen a bíróságok a Polgári Törvénykönyv személyiségi jogok védelme tekintetében irányadó általános rendelkezéseire támaszkodtak. Kimondták, hogy hírnevet sértő megnyilvánulást más személyektől szerzett információk közzétételével és terjesztésével is meg lehet valósítani. A közzétett véleménynyilvánítások indokolatlanul sérelmes, sértő és megalázó tényközléseket tartalmaztak, amelyek ellentétesek a véleménynyilvánításra irányadó szabályokkal. Valamely tény közzététele is véleménynek minősülhet, mivel a közzététel körülményei véleményt tükrözhetnek. A becsület és a jó hírnév azonban még a véleménynyilvánítás vagy értékítélet számára is határt szabott. A Polgári Törvénykönyv 75. cikkének (1) bekezdése és 78. cikkének (1)-(2) bekezdése szerint a jó hírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tényt állít, híresztel, vagy való tényt hamis színben tüntet fel.

43. A kérelmezők információk és gondolatok közzétételére és terjesztésére vonatkozó saját joga nem sérült. Valójában nem vitatták, hogy a kommentek sértették a felperes személyiségi jogait. Ami a mások gondolatainak közzétételét illeti, a kommentek engedélyezése jogkövetkezményeinek elkerülése érdekében a kérelmezők előzetesen moderálhatták volna, illetve teljes mértékben letilthatták volna azokat. Azoknak, akik weboldalaikon nem moderált kommentek megjelenését engedélyezték, számolniuk kell azzal, hogy jogsértő vélemények is megjelenhetnek, amelyek a törvény szerint szankcionálhatók.

44. A beavatkozás szükségszerűségének mérlegelésekor a Kormány azzal érvelt, hogy az ügyben a véleménynyilvánítási szabadság és a mások becsülete és jogai védelmének szempontjai ütköznek. A magyar bíróságok oly módon oldották fel ezt a konfliktushelyzetet, hogy az Egyezmény 10. cikkében meghatározott alapelvekkel összhangban mérlegelték a vonatkozó megfontolásokat. A kommentek kétségtelenül jogsértők voltak; az alkalmazott szankciók nem voltak aránytalanok, mivel a bíróság a jogsértés tényének megállapítására szorítkozott, valamint a bírósági díjak megfizetésére kötelezte a kérelmezőket.

2. *A Bíróság értékelése*

45. A Bíróság megjegyzi, hogy a Felek között nem volt vitatott, hogy a kérelmezőknek az Egyezmény 10. cikke által biztosított véleménynyilvánítási szabadságába a magyar bíróságok döntései beavatkoztak. A Bíróság nem lát indokot ettől eltérő megállapításra.

A MAGYAR TARTALOMSZOLGÁLTATÓK EGYESÜLETE ÉS AZ INDEX.HU ZRT kontra MAGYARORSZÁG ÍTÉLET

46. A kérelmező társaság véleménynyilvánítási szabadságába történő ilyen beavatkozásnak a „törvényben meghatározott” alappal, a 10. cikk 2. bekezdésének fényében egy vagy több törvényes céllal kell bírnia, valamint az ilyen beavatkozás csak akkor történhet, amikor az „demokratikus társadalomban szükséges”.

47. A jelen ügyben a Felek véleménye eltér a tekintetben, hogy a kérelmezők véleménynyilvánítási szabadságába való beavatkozás „törvényben meghatározott”-nak minősül-e. A kérelmezők azzal érveltek, hogy az uniós jogszabályok szerint a tárhelyszolgáltatók jogi felelőssége a harmadik felek kommentjei tekintetében korlátozott. A Kormány a 2001. évi CVIII. törvény 1. szakaszának (4) bekezdésére hivatkozott, amelynek értelmében a magán-véleménynyilvánítások – így a vitatott kommentek is – a törvény hatályán kívül esnek. A Polgári Törvénykönyv 75. szakaszának (1) bekezdésére és 78. szakaszának (1)-(2) bekezdésére támaszkodtak, és úgy érveltek, hogy a kérelmezők viselik a jogi felelősséget harmadik felek magánvéleményének közlése és terjesztése esetében.

48. A Bíróság megállapítja, hogy az Ítélet tábla azt a következtetést vonta le, hogy a kérelmezők ügye nem elektronikus kereskedelmi tevékenységet érint, és a vitatott kommentekre nem alkalmazandó a 2001. évi CVIII. törvény, annak 1. szakasza (4) bekezdésének értelmében (lásd a fenti 20. bekezdést). A Kúria – jóváhagyván a másodfokú bíróság döntését – úgy ítélte meg, további magyarázatot mellőzve, hogy a Kérelmezők a törvény 2. szakasza 1) pontjának lc) alpontja értelmében nem minősülnek közvetítő szolgáltatóknak (lásd a fenti 22. bekezdést).

A magyar bíróságok ezért a Polgári Törvénykönyv 78. cikkének alkalmazását választották, habár, a jelek szerint eltérő okokból.

49. A Bíróság hangsúlyozza, hogy ebben az összefüggésben nem feladata a magyar bíróságok helyébe lépni. Elsődlegesen a nemzeti hatóságok, különösen a bíróságok feladata a hazai jogszabályok értelmezése (lásd, többek között: *Rekvényi kontra Hungary* [GC], (25390/94 sz., § 35., ECHR 1999-III). A Bíróság szintén hangsúlyozza, hogy nem tartozik illetékességi körébe az alperes állam adott területet szabályozó jogszabályai által választott módszerek megfelelőségének minősítése, feladata arra korlátozódik, hogy meghatározza, hogy az elfogadott módszerek és a maguk után vont hatások az Egyezményvel összhangban vannak-e (lásd: *Gorzelik és mások kontra Lengyelország* [GC], 44158/98 sz., § 67, ECHR 2004-1). Ennek megfelelően, a Bíróság arra szorítkozik, hogy megvizsgálja, vajon a Kúria az Egyezmény 10. cikkének 2. bekezdése céljainak megfelelően alkalmazta-e a Polgári Törvénykönyv vonatkozó rendelkezéseit. A Bíróság korábbi álláspontja szerint egy nemzeti jogszabálytól elvárható részletességi szint – amely nem foglalhat magába minden eshetőséget – nagyban függ a kérdéses törvény tartalmától, tárgyi hatályától valamint címzettjei számától és azok állapotától (lásd: *Centro Európa 7 S.r.l. és Di Stefano kontra Olaszország* [GC], 38433/09 sz., § 142, ECHR 2012). A Bíróság megállapította, hogy valamely adott szakmai tevékenységet folytató személyektől – akik megszokták, hogy foglalkozásuk üzésekor nagyfokú körültekintéssel járjanak el – ezért elvárható hogy különös gondossággal mérjék fel az ilyen tevékenység vele járó kockázatait (lásd: *Lindon, Otchakovsky-Laurens és July kontra Franciaország* [GC], 21279/02 sz. és 36448/02 sz., § 41, ECHR 2007-IV).

50. A Bíróság megjegyzi, hogy a Kúria nem tért ki annak magyarázatára, hogy miként vette figyelembe a 2000/31/EK irányelvet a 2001. évi CVIII. törvény 2. szakasza (lc) alpontjának értelmezésében, és miként jutott arra a következtetésre, hogy a kérelmezők a fenti rendelkezés értelmében miért nem számíthatnak közvetítő szolgáltatóknak, annak ellenére, hogy a kérelmezők javaslata szerint az uniós jog helyes alkalmazása az adott körülmények között felmentette volna őket.

51. Mindazonáltal, az ügy tényállása alapján, a Bíróság meggyőződött arról, hogy a Polgári Törvénykönyv rendelkezései egy nagy internetes hírportált gazdasági céllal fenntartó médiakiadó és egy, az internetes tartalomszolgáltatókat tömörítő önszabályozó testület számára előreláthatóvá tették, hogy elviekben a hazai jogszabályok alapján harmadik felek törvénytörő kommentjeiért felelősségre vonhatók lennének. Ezért a Bíróság úgy ítéli meg, hogy a kérelmezők, helyzetükből adódóan, képesek voltak felmérni a tevékenységükkel kapcsolatos kockázatokat, továbbá, ésszerű mértékig előre kellett látniuk, hogy ezek milyen következményeket vonnak maguk után, így megállapítja, hogy az ügyben történt beavatkozás az Egyezmény 10. cikke értelmében „törvényben meghatározott” volt (lásd, *mutatis mutandis*, a fent idézett *Delfi AS* ügy 125-129 bekezdéseit).

A MAGYAR TARTALOMSZOLGÁLTATÓK EGYESÜLETE ÉS AZ INDEX.HU ZRT kontra MAGYARORSZÁG ÍTÉLET

52. A Kormány beadványa szerint a végrehajtott beavatkozás mások jogvédelmének törvényes célját szolgálta. A Bíróság elfogadja ezt.

53. Végül meg kell vizsgálni, hogy a beavatkozás a cél elérése érdekében „szükséges volt-e demokratikus társadalomban”.

(a) Általános alapelvek

54. A véleménynyilvánítási szabadságba való beavatkozás „szükséges-e demokratikus társadalomban” kérdéskörét illető alapelveket a Bíróság esetjogában már kimerítően tárgyalta, és a következőképpen foglalta össze (*Hertel* kontra *Svájc*, 1998. Augusztus 25., § 46, *Jelentések az ítéletekről és döntésekről*, 1998¹ VI; *Steel és Morris* kontra *Egyesült Királyság*, 68416/01 sz., § 87, ECHR 2005-11; *Mouvement raelien suisse* kontra *Svájc* [GC], 16354/06 sz., § 48, ECHR 2012; *Nemzetközi állatvédők* kontra *Egyesült Királyság* [GC], 48876/08 sz., § 100, ECHR 2013; és legutóbb a fent idézett *Delfi AS*, ügyben, § 131):

„(i) A véleménynyilvánítás szabadsága a demokratikus társadalom egyik lényegi eleme, és az egyik alapvető feltétele a társadalom fejlődésének és az egyes egyének önmegvalósításának. Ez a szabadság – a 10. cikk 2. bekezdésében foglaltakat tiszteletben tartva — nem csupán azokra az „információkra” vagy „eszmékre” vonatkozik, amelyeket kedvezően fogadnak, vagy amelyeket ártalmatlannak vagy közömbösnek tartanak, hanem azokra is, amelyek sértőek, sokkolóak vagy nyugtalanítóak. Ezt követeli meg a pluralizmus, a tolerancia és a megértés, amelyek nélkül nincs „demokratikus társadalom”. Amint azt a 10. cikk kimondja, e szabadság alól vannak kivételek, amelyeket ... azonban szűken kell értelmezni, és bármilyen korlátozás szükségességét meggyőzően ki kell mutatni ...

(ii) A „szükséges” melléknév a 10. cikk 2. bekezdése szerinti értelemben magában foglalja a „nyomós társadalmi szükséglet” meglétét. A Szerződő Államoknak van bizonyos mérlegelési szabadságuk annak értékelése tekintetében, hogy ez a szükséglet fennáll-e, de ez együtt jár az európai szintű ellenőrzéssel, amely kiterjed mind a jogszabályokra, mind az azokat alkalmazó döntésekre, beleértve még a független bíróságok által hozott döntéseket is. Ezért a Bíróság jogosult végső döntést hozni arról, hogy egy „korlátozás” összeegyeztethető-e a 10. cikk szerint védett véleménynyilvánítási szabadsággal.

(iii) A Bíróság feladata ellenőrző funkciójának gyakorlása során nem az, hogy átvegye a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságok helyét, hanem hogy a 10. cikk fényében felülvizsgálja mérlegelési jogkörükben meghozott döntéseiket. Ez nem jelenti azt, hogy az ellenőrzés arra korlátozódna, hogy az állam ésszerűen, gondosan és jóhiszeműen járt-e el mérlegelési jogkörének gyakorlása során. A Bíróságnak a panaszolt beavatkozást az ügy egésze fényében kell szemlélnie, és meg kell határoznia, hogy a beavatkozás „az elérni kívánt legitim céllal arányos” volt-e, és a nemzeti hatóságok által az igazolására felhozott indokok „relevánsak és elégségesek” voltak-e. ... Ennek során a Bíróságnak meg kell győződnie arról, hogy a nemzeti hatóságok által alkalmazott sztemendek összhangban állnak a 10. cikkben foglalt elvekkel, valamint arról, hogy a releváns tények elfogadható értékelésére támaszkodtak ...”

55. Továbbá a Bíróság hangsúlyozza a sajtónak a demokratikus társadalomban betöltött alapvető szerepét. Habár a sajtó nem léphet át bizonyos határokat, különösen mások jó hírnevének és jogainak vonatkozásában, továbbá a bizalmas közlések közzétételének megelőzését is szükséges szem előtt tartania, ugyanakkor – kötelezettségeinek és jogi felelősségeinek megfelelő módon – feladata a közérdekű információk és gondolatok közzélése (lásd *Bladet Tromsø és Stensaas* kontra *Norvégia*[GC], 21980/93 sz., § 58, ECHR 1999-III; *Jersild* kontra *Dánia*, 1994 szeptember 23, § 31, 'A' sorozat 298; továbbá *De Haes és Gijssels* kontra *Belgium*, 1997. február 24., § 37, *Jelentések* 1997-1). Az újságírói szabadság szintén magában foglalja bizonyos mértékű túlzás, vagy akár provokáció esetleges alkalmazását (lásd *Couderc és Hachette Filipacchi Associés* kontra *Franciaország* [GC] (40454/07 sz., § 89, 2015. november 10; a fent idézett *Bladet Tromsø és Stensaas*, ügy 59. bekezdését; továbbá

A MAGYAR TARTALOMSZOLGÁLTATÓK EGYESÜLETE ÉS AZ INDEX.HU ZRT kontra MAGYARORSZÁG ÍTÉLET

Prager és Oberschlick kontra *Ausztria*, 1995. április 26., § 38, 'A' sorozat 313). A kritika megengedett határai szűkebbek egy magánszemély esetében, mint politikusok vagy kormányok esetében (lásd például a fent idézett *Delfi AS ügy 132 bekezdését*; *Castells* kontra *Spain*, 23 1992. április 23., § 46, 'A' sorozat, 236; *Incal* kontra *Törökország*, 1998. június 9., § 54, *Jelentések 1998-IV*; valamint *Tammer* kontra *Észtország*, 41205/98 sz., § 62, ECHR 2001-1).

56. Emellett a Bíróság álláspontja szerint az internet – hozzáférhetősége, valamint hatalmas mennyiségű információ tárolását és közlését lehetővé tévő jellege miatt – a közvélemény hírekhez való hozzáféréseinek és az információ általános terjesztésének elősegítése fényében fontos szerepet játszik (lásd *Ahmet Yildirim* kontra *Törökország*, 3111/10. sz. § 48, ECHR 2012; *Times Newspapers Ltd* kontra *Egyesült Királyság (1 és 2 sz.)*, 3002/03 sz. és 23676/03 sz., § 27, ECHR 2009; valamint a fent idézett *Delfi*, § 133). Ugyanakkor egy újságíró „kötelességei és felelősségei” figyelembe vételekor fontos tényező a szóban forgó médium lehetséges hatása (lásd a fent idézett *Delfi ügy* § 134; lásd még a fent idézett *Jersild* kontra *Dánia*, § 31).

57. A Bíróság továbbá hangsúlyozza, hogy a jó hírnév védelmének jogát az Egyezmény 8. cikke védi, a magán- és családi élet tiszteletben tartásához való jog részeként (lásd *Chauvy és mások* kontra *Franciaország*, 64915/01. sz., § 70, ECHR 2004-VI; és *Polanco Torres és Movilla Polanco* kontra *Spanyolország*, 34147/06. sz., § 40, 2010. szeptember 21.). Ugyanakkor ahhoz, hogy a 8. cikket figyelembe lehessen venni, a valamely személy jó hírneve elleni támadásnak egy bizonyos fokú komolyságot kell elérnie, és oly módon kell történnie, hogy az a magánélethez való jog gyakorlását sértse (lásd a fent idézett *Delfi AS, ügy 137. bekezdését, továbbá: Axel Springer AG* kontra *Németország* [GC], 39954/08 sz., § 83, 2012. február 7.; és *A.* kontra *Norvégia*, 28070/06 sz., § 64, 2009. április 9.).

58. A Bíróságnak, amikor a véleménynyilvánítási szabadságába való, a „mások jó hírnevének és jogainak védelmére” végzett beavatkozás szükségességét vizsgálja, meg kell győződnie arról, hogy a nemzeti hatóságok megfelelő egyensúlyt alakítottak-e ki e két, az Egyezmény által védett – és olykor egymással ütköző – érték között, nevezetesen egyrésről a 10. cikk által védett véleménynyilvánítási szabadság, másrésről a 8. cikkben rögzített magánélethez való jog között (lásd a fent idézett *Delfi AS ügy 138. bekezdését; továbbá a fent idézett Axel Springer AG ügy ítéletének 84. bekezdését; valamint: Hachette Filipacchi Associés* kontra *Franciaország*, 71111/01 sz., § 43, 2007. június 14; *MGN Limited* kontra *Egyesült Királyság*, 39401/04 sz., § 142, 2011. január 18.).

59. A Bíróság megállapította, hogy – lényegét tekintve – a 8. és 10. cikkek által szavatolt jogok azonos tiszteletet érdemelnek, és egy kérelem ugyanarra az eredményre kell vezessen, ha azt egy sértő cikk közzetevője az Egyezmény 10. cikke alapján nyújtja be, mintha azt a sértő cikk alanya nyújtja be az Egyezmény 8. cikke alapján. Ennek megfelelően elvben mindkét esetben ugyanaz a mérlegelési mozgástér (lásd a fent idézett *a fent idézett Axel Springer AG ügy ítéletének 87. bekezdését; továbbá a Von Hannover* kontra *Németország (2 sz.)* [GC], 40660/08 sz. és 60641/08 sz., § 106, ECHR 2012 ítéleteket, melyek további hivatkozást tesznek a fent idézett *Hachette Filipacchi Associés*, 41. bekezdésére, a *Timciuc* kontra *Románia* (dec.), 28999/03 sz., 2010. október 12-én hozott döntés 144. bekezdésére, valamint a 2011. május 10-én a *Mosley* kontra *Egyesült Királyság ügyben hozott* 48009/08 sz. ítélet 111. bekezdésére). Azokban az esetekben, amelyekben e két jog közötti mérlegelést a nemzeti hatóságok a Bíróság joggyakorlatában meghatározott kritériumokkal összhangban végezték, nyomós indok kellene ahhoz, hogy a Bíróság saját véleménye helyett a hazai bíróságok véleményét fogadja el (lásd a fent idézett *Axel Springer AG*, § 88, továbbá a fent idézett *Von Hannover (2 sz.)* § 107, további hivatkozással a következőkre: a fent idézett *MGN Limited*, ügy 150. és 155. bekezdései, valamint *Palomo Sánchez és Mások* kontra *Spanyolország* [GC], 28955/06 sz., 28957/06 sz., 28959/06 sz. és 28964/06 sz., § 57, 2011. szeptember 12). Más megfogalmazással élve, azokban az esetekben, amelyekben az államnak egyensúlyt kell teremtenie az egymással versengő magánérdekek és az Egyezménybe foglalt jogok között, a Bíróság széles mozgásteret biztosít (lásd a fent idézett *Delfi AS*, § 139; *Evans* kontra *Egyesült Királyság* [GC], 6339/05 sz., § 77, ECHR 2007-1; *Chassagnou és mások* kontra *Franciaország* [GC], 25088/94 sz., 28331/95 sz. továbbá 28443/95 sz., § 113, ECHR 1999-III; valamint *Ashby Donald és mások* kontra *Franciaország*, 36769/08 sz., § 40, 2013. január 10.).

(b) A fenti alapelvek alkalmazása a jelen esetben

A MAGYAR TARTALOMSZOLGÁLTATÓK EGYESÜLETE ÉS AZ INDEX.HU ZRT kontra MAGYARORSZÁG ÍTÉLET

(i) Előzetes megjegyzések és alkalmazandó kritériumok

60. A Bíróság – annak érdekében, hogy a jelen ügyben alkalmazandó normákat meghatározza – mérlegeli a kérelmezők véleménynyilvánítási jogainak jellegét a kommunikációs folyamatban betöltött szerepükre való tekintettel, és a beavatkozás által védett adott érdeket – nevezetesen, a hazai bíróságok által feltételezett – mások jogainak védelmét.

61. A Bíróság megjegyzi, hogy mind az első kérelmező, amely az internetes tartalomszolgáltatók önszabályozó testülete, mind a második kérelmező, amely egy nagy hírportál, a véleménynyilvánítási jog gyakorlásához fórumot biztosított, lehetővé téve a közönség részére információk és gondolatok közlését. Ennek megfelelően a Bíróság osztja az Alkotmánybíróság azon nézetét, amely szerint a kérelmezők magatartását a sajtóra alkalmazandó alapelvek fényében kell vizsgálni (lásd a fenti 25. bekezdést).

62. A Bíróság hangsúlyozza e tekintetben, hogy az internetes hírportálok – habár a véleményeket nem a hagyományos értelemben teszik közzé – elviekben köteleességeket és jogi felelősséget vállalnak. Az internet sajtós természetéből fakadóan a köteleességek és a jogi felelősség bizonyos mértékben eltérhet egy hagyományos kiadó kötelességeitől és jogi felelősségétől, különösen a harmadik féltől származó tartalmak esetében (lásd a fent idézett *Delfi AS ügy ítéletének 113. bekezdését*).

63. A Bíróság a Delfi AS ügyben különösen azokban az esetekben vizsgálta a nagy internetes hírportálok 10. cikk 2. bekezdése szerinti kötelességeit és jogi felelősségét, amelyekben gazdasági célból felhasználók által létrehozott kommentek megjelenítéséhez platformot szolgáltatnak, és amely esetekben az ilyen platformok felhasználói nyilvánvalóan törvénysértő véleménynyilvánításokat tesznek, melyek gyűlöletbeszédnek és erőszakra való uszításnak minősülnek.

64. Mindazonáltal a jelen ügy jellege különbözik a fenti ügytől. Noha sértők és közönségesek az inkriminált kommentek (lásd a fenti 12. és 14. bekezdéseket), nem tekinthetők törvényellenes megnyilvánulásoknak továbbá biztosan nem minősülnek gyűlöletbeszédnek és erőszakra való uszításnak. Továbbá míg a második kérelmező egy nagy médiaszolgáltató – amely úgy tekintendő, mint gazdasági érdekeltséggel rendelkező társaság – az első kérelmező egy, internetes tartalomszolgáltatók által létrehozott önszabályozó testület, mely nem rendelkezik ilyen ismert érdekeltséggel.

65. A magyar bíróságok megállapították, hogy a vitatott kijelentések sértették a jogi személy felperes társaság személyiségi jogait és jó hírnevét. E helyzetben a Bíróság megjegyzi, hogy a hazai bíróságok minden további elemzés és indokolás nélkül elfogadták, hogy a vitatott kijelentések törvénysértők voltak, mint a felperes társaság jó hírnevére nézve sérelmes kijelentések.

66. A Bíróság korábbi álláspontja szerint jogi személyek nem állíthatják, hogy személyiségi jogok (amely jogok birtokosai csak természetes személyek lehetnek) megsértésének áldozatai (lásd a *Sdruzeni Jihoceské Matky kontra Cseh Köztársaság* ügyben 2006. július 10-én hozott 19101/03. számú ítéletet). Különbőség van egy társaság jó hírnévhez fűződő érdekei és egy magánszemély társadalmi pozíciójához fűződő érdekei között. Míg az utóbbi az egyén méltóságára nézve következményekkel járhat, a Bíróság úgy tekinti, hogy az üzleti jó hírnévhez fűződő érdekek mentesek ettől az erkölcsi dimenziótól (lásd: *Uj kontra Magyarország ügy*, 23954/10 sz., § 22, 2011. július 19.). Emellett a Bíróság hangsúlyozza, hogy a társaságok üzleti sikerének és működőképességének védelme nemcsak a részvényesek és alkalmazottak, hanem a tágabb értelemben vett gazdasági közjó érdekében is fontos. Az állam tehát mérlegelési mozgásteret élvez a hazai jog szerint annak biztosításához, hogy egy társaság a jó hírnevét veszélyeztető állítások igazságát kétségbe vonja, és azok kárkockázatát csökkentse (lásd *Steel és Morris kontra Egyesült Királyság*, 68416/01 sz., § 94, ECHR 2005-11; *Kulié és Rózycki kontra Lengyelország*, 27209/03 sz., § 35, ECHR 2009).

67. Ugyanakkor a jelen ügyben nem szükséges eldönteni, hogy a felperes társaság indokoltan hivatkozhatott-e a jó hírnévhez való jogához, az Egyezmény 8. cikke szempontjából. Elégséges észrevételezni, hogy a magyar bíróságok azt állapították meg, hogy a kérdéses kommentek a személyiségi jogok megsértését eredményezték. Valójában nem zárható ki, hogy a vitatott kommentek a társaság mögött álló természetes személyre nézve sérelmesek voltak, és ily módon a magyar

A MAGYAR TARTALOMSZOLGÁLTATÓK EGYESÜLETE ÉS AZ INDEX.HU ZRT kontra MAGYARORSZÁG ÍTÉLET

bíróságok döntései közvetetten a személyt voltak hivatottak védeni a gyalázkodó megjegyzésektől. A Bíróság ezért azzal a feltevessel jár el, hogy – a magyar bíróságok érvényes jó hírnévhez fűződő érdek azonosítására vonatkozó álláspontjának kétség esetén helyt adva – a kérelmezők 10. cikk szerinti jogai és a felperes 8. cikk szerinti jogai között egyensúlyt kellett keresni.

68. A Bíróság már korábbi alkalmak során meghatározta azokat a vonatkozó alapelveket, amelyek által vezérelve meg kell hoznia értékelését arra vonatkozóan, hogy helyesen történt-e a 10. cikkben foglalt véleménynyilvánítási szabadság védelmének elve és – azon személyek esetében, akiknek jó hírnevét megsértették – az Egyezmény 8. cikkben foglalt, a magánélet tiszteletben tartásához való jog részét képező jó hírnévhez fűződő jogok védelmének elve közötti egyensúly biztosítása. Számos, idevágó feltételt azonosított, melyek közül – és erre a Bíróság az alábbiakban visszatér – különösen jelentősek: hozzájárulás közérdekű vitához, a jelentés tárgya, az érintett személy előzetes magatartása, a közzététel tartalma, formája és következményei, valamint az újságírókra vagy kiadókra kirótt büntetés súlya (lásd: a fent idézett *Couderc és Hachette Filipacchi Associés kontra Franciaország* [GC], § 93; a fent idézett *Von Hannover* kontra (2. sz.), §§ 108-113, ECHR 2012; valamint a fent idézett *Axel Springer AG*, §§ 90-95, 2012. február 7.). Ebben a helyzetben a Bíróság hozzáfűzi, hogy a magyar bíróságok által végzett ilyen mérlegelés eredménye annyiban fogadható el, amennyiben az érintett bíróságok a megfelelő feltételeket alkalmazták, és ezen túl az ügy körülményeit megfelelően figyelembe véve minden feltétel relatív fontosságát mérlegelték.

69. Ami az ügy fő érintettjeinek internetes környezetben betöltött közvetítői szerepét – mint a szóban forgó beavatkozás konkrét értékelésében releváns tényezőt – illeti, a *Delfi AS* ügyben a Nagykamara a véleménynyilvánítási szabadság következő specifikus aspektusait azonosította: a kommentek környezete, a kérelmező társaság által a gyalázkodó kommentek megelőzése vagy eltávolítása érdekében végzett intézkedések, a kommentek tényleges szerzőinek jogi felelőssége a közvetítő szolgáltató jogi felelősségének alternatívájaként, továbbá a hazai bírósági eljárások következményei a kérelmező társaságra nézve (lásd a fent idézett *Delfi AS* ügy 142-43. bekezdéseit).

70. Ez utóbbi feltételeket azért határozta meg, hogy felmérhessék a nagy internetes hírportálok jogi felelősségét a tekintetben, hogy nem távolították el közzététel után azonnali hatállyal a gyűlöletbeszéd és erőszakra bujtogató tényállásait kimerítő kommenteket. Ugyanakkor jelen ügyben – melyben nem lehet fel a gyűlöletbeszéd sarkalatos eleme – ezek a bíróság számára szintén relevánsak a beavatkozás arányosságának értékelésekor. Ezért helyénvaló megvizsgálni a magyar bíróságok által az ügyben végzett mérlegelést – amennyiben volt ilyen – valamint azt, hogy milyen mértékben alkalmazták a vonatkozó feltételeket (lásd a fent idézett *Von Hannover* (2. sz.), 108-113 bekezdéseit) a folyamatban, a kérelmezők sajátos szerepe által meghatározott különleges szempontokra tekintettel (lásd a fent idézett *Delfi AS* ügy 142-43. bekezdéseit).

71. Ebből következően meg kell állapítani, hogy a hazai hatóságok megfelelő egyensúlyt biztosítottak-e egyrészt a kérelmezők – mint harmadik felek véleménynyilvánításának biztosítására internetes platformot működtető, illetve a véleménynyilvánításra felhívó kulcsfontosságú szereplők – 10. cikk szerinti jogai, másrészt a felperes társaságnak azon, a 8. cikk alapján járó joga között, hogy az őt sértő állításokat ne kelljen elszemélyesítenie. A Kúria indokolásának fényében a Bíróságnak különösen azt kell megvizsgálnia, hogy a magyar bíróságok a harmadik felek kommentjei tekintetében releváns és elégséges indok alapján állapították-e meg a Kérelmezők felelősségét az ügy adott körülményei között.

A Bíróság az eljárásban oly mértékben értékeli a joggyakorlatában szereplő releváns feltételeket, amely mértékben azt a magyar bíróságok elmulasztották.

(ii) *A vitatott kommentek kontextusa és tartalma*

72. Ami a kommentek kontextusát illeti, a Bíróság megállapítja, hogy az alapul szolgáló cikk két nagy ingatlanszakmai weboldal – ügyfeleire nézve félrevezetőnek és sérelmesnek ítélt – üzleti gyakorlatára vonatkozott, ebből fakadóan közérdek indokolta, hogy helyt adjanak egy, sok fogyasztót és internethasználót érintő, információcserét biztosító, nyilvános ügy vitájának. A szóban forgó magatartás már korábban számos panaszt eredményezett fogyasztóvédelmi testületeknél, továbbá számos eljárás indult az érintett társaság ellen (lásd a fenti, 16. bekezdést). A Bíróság ennek

A MAGYAR TARTALOMSZOLGÁLTATÓK EGYESÜLETE ÉS AZ INDEX.HU ZRT kontra MAGYARORSZÁG ÍTÉLET

megfelelően meggyőződött róla, hogy a cikk által kiváltott kommenteket közérdekű témába vágónak lehet tekinteni.

Sőt, ennek tükrében a cikk nem tekinthető tényalapot nélkülöző vagy indokolatlanul sértő megjegyzéseket kiváltó publikációnak.

73. A Bíróság jelentőséget tulajdonít annak a ténynek, hogy a második kérelmező egy nagy hírportál tulajdonosa, amely üzleti alapon működik és nyilvánvalóan nagyszámú kommentet vonz. Ezzel ellentétben az első kérelmező – amely az internetes tartalomszolgáltatók önszabályozó testülete – esetében nem mutat semmi jel arra, hogy szerepe bármely tekintetben hasonló lenne; valójában kevésbé volt várható, hogy ez utóbbi társaság túlnyomórészt szakmai tartalmú publikációja heves vitákat váltson ki az interneten. Mindenesetre a magyar bíróságok a jelek szerint nem fordítottak figyelmet a kérelmezőknek a kommentek előidézésében esetlegesen játszott szerepére.

74. Ami a kommentek tartalmát illeti, a magyar bíróságok megállapították, hogy azok túllépték a véleménynyilvánítás elfogadható határát és megsértették a felperes társaság jó hírnevét, mivel indokolatlanul sérelmesek, sértők és lealacsonyítók voltak.

75. A Bíróság megítélése szerint jelen esetben nem gyalázkodó ténymegállapításokról, hanem értéktételekről vagy véleményekről van szó, amint azt a magyar bíróságok elismerték. Tulajdonképpen egy üzleti magatartást ítélték el, és ezeket részben befolyásolta a kommentelők személyes frusztrációja, mivel becsapta őket a szóban forgó társaság. Valójában a megjegyzéseket meggondolatlan reagálásnak lehet tekinteni (vesd össze: a fent idézett *Palomo Sánchez és mások ügy 73. bekezdését*). E megjegyzéseket a felperes társaság számos ügyfélre nézve károsnak ítélt üzleti magatartásáról szóló vitával összefüggésben tették közzé.

76. Továbbá, a kommentekben használt kifejezések sértőek voltak, az egyik kifejezetten közönséges volt. Amint azt a Bíróság már megállapította, amennyiben egy sértés öncélú becsületsértés – például, amikor egy sértő megnyilatkozás kizárólagos célja mások megsértése –, akkor az kívül eshet a véleménynyilvánítási szabadság védelmének körén (lásd: *Skalka kontra Lengyelország*, 43425/98 sz., § 34, 2003. május 27); azonban önmagában a közönséges kifejezések használata nem meghatározó valamely sértő véleménynyilvánítás értékelésében. A Bíróság felfogása szerint a stílus, mint kifejezési forma a kommunikáció részét képezi, és mint ilyen, a kifejezés tartalmával együtt védelmet élvez (lásd a fent idézett *Uj kontra Magyarország ügy 23. bekezdését*.)

77. Anélkül, hogy szem előtt tévesztené az internetes rágalmazás hatásait – tekintve az információterjesztés könnyűségét, körét és sebességét – (lásd a fent idézett *Delfi AS ügy 147. bekezdését*) a Bíróság ugyanakkor e vonatkozásnak az adott internetes portálokön zajló kommunikációra gyakorolt hatását is figyelembe veszi. A Bíróság felfogása szerint bár a kommentekben használt kifejezések egy alacsony stílusréteghez tartoznak, az internetes portálokön zajló kommunikációban gyakran előfordulnak, amely megfontolás az ilyen kifejezéseknek tulajdonítható hatást csökkentheti.

(iii) A kommentek szerzőinek jogi felelőssége

78. Ami a kommentelők személyazonosságának polgári jogi eljárásban történő megállapítását illeti, a Bíróság megjegyzi, hogy a magyar hatóságok nem foglalkoztak annak alkalmazhatóságával, illetve az alkalmazhatóság hiányával. Az Alkotmánybíróság elemzését arra korlátozta, hogy megállapítsa, hogy a sértett fél az internetes portál üzemeltetőjének jogi felelőssége nélkül nem valószínű, hogy bármely kártérítést kaphatott volna.

Ebben a helyzetben a Bíróság megjegyzi, hogy nem talált arra utaló jelet, hogy a magyar bíróságok a kommentek közzétételének feltételeit vagy az olvasók részére a kérelmezők weboldalain való hozzászólást lehetővé tévő regisztráció körülményeit megvizsgálták volna.

79. A magyar bíróságok megállapították, hogy a kommentekért a kérelmezők viselik bizonyos mértékig a felelősséget, mivel gyalázkodó megnyilatkozásokat „terjesztettek” (lásd a fenti 42. bekezdést), anélkül azonban, hogy a kommentek tényleges szerzői és a kérelmezők jogi felelősségének arányossági elemzésébe bocsátkoztak volna. A Bíróság álláspontja szerint a tény, hogy a Kérelmezők harmadik felek részére vélemény-nyilvánítási szabadságuk kommentek közlése révén való gyakorlását lehetővé tévő platformot biztosítanak, egy sajátos újságírói tevékenység (lásd a fent idézett *Delfi AS ügy 112-13 szakaszait*). Még ha el is fogadjuk a magyar bíróságoknak a kérelmezők magatartásának gyalázkodó megnyilvánulásokat „terjesztéseként” való minősítését, nehezen

A MAGYAR TARTALOMSZOLGÁLTATÓK EGYESÜLETE ÉS AZ INDEX.HU ZRT kontra MAGYARORSZÁG ÍTÉLET

összeegyeztethető a kérelmezők jogi felelőssége a meglévő joggyakorlattal, amely szerint „az újságírók büntetése más személyek interjú keretein belül kinyilvánított véleménye terjesztésének elősegítéséért komolyan akadályozná a sajtó közügyekhez való hozzájárulását és nem kellene tervbe venni különösen nyomós indok nélkül” (lásd a fent idézett *Jersild ügy* 35. bekezdését; a *Thoma kontra Luxemburg* ECHR 2001-III 38432/97. számú ügy 62. bekezdését, és *mutatis mutandis*, *Verlagsgruppe News GmbH kontra Ausztria*, 76918/01 sz. ügy, 31. bekezdését, 2006. december 14., *Print Zeitungsverlag GmbH kontra Ausztria*, 26547/07 sz., §39, 2013. október 10.; és a fent idézett *Delfi AS ügy* 135. bekezdését).

(iv) A kérelmezők által tett intézkedések és a sértett fél magatartása

80. A Bíróság megállapítja, hogy bár a kérelmezők haladéktalanul eltávolították a szóban forgó kommenteket weboldalaikról a polgári peres eljárásról való értesítés után (lásd a fenti 15. bekezdést), a Kúria a Polgári Törvénykönyv alapján felelősnek ítélte őket, mivel azáltal, hogy a weboldalakon a vitatott cikkekkel kapcsolatban lehetővé teszi az olvasók részére hozzászólások közzétételét, bármely, az olvasók által tett sérelmes törvénytörő hozzászólásokért objektív felelősséget vállaltak. A Fővárosi Ítéletálla álláspontja szerint a kommentek eltávolításának körülményei nem az objektív felelősség elbírálása szempontjából voltak relevánsak, azoknak az esetleges kártérítési igény elbírálása körében van jelentősége (lásd a fenti 20. bekezdést).

81. A Bíróság megállapítja, hogy a kérelmezők megtettek bizonyos általános intézkedéseket a gyalázkodó kommentek portáljaikon való közzétételének megelőzésére, illetve azok eltávolítására. Mindkét kérelmező közzétett az általános szerződési feltételei között olyan jognyilatkozatot, amely kiköti, hogy a kommentek írói – és nem a kérelmezők – felelősek a kommentekért. A harmadik felek jogait sértő kommentek közzététele tiltott volt. Továbbá, a második kérelmező moderációs alapszabályai szerint a „törvénytörő hozzászólások” közzététele szintén tilos volt. A második kérelmező egy moderátori csapatot létesített, amelynek tagjai a portálon közzétett kommentek részleges követését végezték. Ezen felül mindkét kérelmező működtetett „értesítési-eltávolítási” rendszert, melynek révén bárki jelezhetette a törvénytörő kommenteket a szolgáltató részére azok eltávolítása érdekében. A moderátorok és a szolgáltatók a megítélésük szerint törvénytörő kommenteket el tudták távolítani (lásd a fenti 7-10. bekezdéseket).

82. A magyar bíróságok álláspontja szerint azáltal, hogy nem ellenőrzött kommentek közzétételét teszik lehetővé, a kérelmezőknek számolniuk kellett azzal, hogy néhányan megsértik a törvényt. A Bíróság nézete szerint ez túlzó és ésszerűtlen előrelátást feltételez, amely veszélyeztetheti az interneten történő információközlés szabadságának jogát.

83. A Bíróság szintén megállapítja, hogy a sértett társaság a kérelmezőktől soha nem kérte a kommentek eltávolítását, ehelyett közvetlenül bírósági úton keresett jogorvoslatot – ezen elemnek a magyar bíróságok a körülmények vizsgálatakor nem szenteltek figyelmet.

Valójában a magyar bíróságok a kérelmezők objektív felelősségét állapították meg, arra alapozva, hogy „teret adtak a felperesre nézve súlyosan sértő, lealacsonyító hozzászólásoknak”, és nem vizsgálták meg sem a kérelmezők, sem a felperes magatartását.

(v) A kommentek következményei a sértett félre nézve

84. Amint azt a Bíróság a polgári peres eljárások elhúzódása miatt indított kártérítési ügyekkel összefüggésben megállapította, azokban az esetekben, amelyekben figyelembe kell venni egy társaság jó hírnevét, jogi személyek kaphatnak nem vagyoni kártérítést (lásd *Comingersoll S.A. kontra Portugália* [GC], 35382/97 sz., § 35, ECHR 2000-IV). Ugyanakkor a Bíróság hangsúlyozza, hogy különbség van egy társaság jó hírnévhez fűződő érdekei és egy magánszemély társadalmi pozíciójához fűződő érdekei között. Míg az utóbbi az egyén méltóságára nézve következményekkel járhat, a Bíróság úgy tekinti, hogy az üzleti jó hírnévhez fűződő érdekek elsődlegesen üzleti jellegűek és mentesek attól az erkölcsi dimenziótól, amelyet a természetes személyek jó hírneve magában foglal. A jelen kérelem esetében a kockán forgó hírnévhez fűződő érdek egy magántársaságé, így üzleti érdekről van szó, amelynek nincsen erkölcsi jellegű relevanciája (lásd *mutatis mutandis* a fent idézett *Uj* ügy 22. bekezdését).

A MAGYAR TARTALOMSZOLGÁLTATÓK EGYESÜLETE ÉS AZ INDEX.HU ZRT kontra MAGYARORSZÁG ÍTÉLET

85. Ettől függetlenül, a kommentek következményeit meg kell vizsgálnunk. A cikk és a vitatott kommentek közzétételének időpontjában már zajlottak vizsgálatok a felperes társaság üzleti magatartása kapcsán (lásd a fenti 17. bekezdést). Ennek tükrében a Bíróság nincsen meggyőződve arról, hogy a szóban forgó kommentek az érintett fogyasztók attitűdjére nézve bármely további jelentős hatással lehettek volna. Ugyanakkor úgy tűnik, hogy a magyar bíróságok nem értékelték, hogy a kommentek elérték-e a komolyság kellő szintjét és hogy oly módon jelentek-e meg, amely ténylegesen sérthette egy jogi személy szakmai jó hírnevéhez fűződő jogát (lásd a fenti 57. bekezdést).

(vi) Következmények a kérelmezőkre nézve

86. A kérelmezőket az eljárási költségek megfizetésére kötelezték, beleértve a sértett fél jogi képviselőjének költségeit is (lásd a fenti 22. bekezdést), azonban nem ítélték meg nem vagyoni kártérítést. Ugyanakkor nem lehet kizárni, hogy a jelen ügyben a kérelmezők ellen hozott bírósági határozat kártérítés megítélésével záruló további jogi kereset jogalapjául szolgálhat. Mindenesetre a Bíróság álláspontja szerint a kérelmezőkre vonatkozó következmények mérlegelésekor a döntő kérdés nem a kártérítési kötelezettség hiánya, hanem az a mód, ahogyan a hozzájuk hasonló internetes portálok üzemeltetői harmadik felek kommentjeiért felelősségre vonhatók. A jogi felelősség ily módon való megállapítása előreláthatóan negatív következményekkel járhat egy internetes portál kommentkörnyezetére, például azáltal, hogy az üzemeltetőket arra ösztönözheti, hogy a kommentálási felületet teljes mértékben megszüntessék. A Bíróság nézete alapján az ilyen következményeknek közvetlenül vagy közvetetten dermesztő hatása lehet az internetes véleménynyilvánítási szabadságra nézve. Ez a hatás különösen hátrányos lehet egy nem üzleti jellegű weboldalra nézve, mint amilyen az első kérelmező (vesd össze a fent idézett *Delfi AS* ügy 161. bekezdésével).

87. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az előzetes moderálás nélküli kommentelést lehetővé tévő internetes portálok üzemeltetése egyben fórum biztosítása a véleménynyilvánítási szabadság gyakorlásának (lásd a fenti 25. bekezdést). Valójában a Bíróság több esetben hangsúlyozta a sajtó demokratikus társadalomban játszott lényegi szerepét (lásd a fent idézett *De Haes és Gijssels* kontra *Belgium* ügy 37. bekezdését), amely egy modern társadalomban kétségtelenül magában foglalja az elektronikus médiumokat, így az internetet is.

88. Ugyanakkor a Bíróságnak meg kell állapítania, hogy a magyar bíróságok nem szenteltek figyelmet arra, hogy mi forog kockán a kérelmezők, mint a szabad elektronikus média kulcsfontosságú szereplőinek esetében. Nem bocsátkoztak annak mérlegelésébe, hogy mi módon fogja az internetes véleménynyilvánítási szabadságot befolyásolni az, hogy ha polgári jogi felelősséget alkalmaznak egy hírportál üzemeltetője esetében. A magyar bíróságok az ügy elbírálása folyamatában egyáltalán nem mérlegelték ez utóbbi érdeket a felperes érdeke mellett. Ez a tény önmagában is megkérdőjelezi a kérelmezők véleménynyilvánítási szabadsága nemzeti szintű védelmének megfelelőségét.

(vii) Következtetés

89. A Bíróság úgy ítéli meg, hogy a magyar bíróságok szigorú álláspontja a jogi felelősség olyan felfogását tükrözi, amely valójában kizárja a versengő jogoknak a Bíróság joggyakorlatában szereplő feltételek szerint történő kiegyensúlyozását (lásd a fent idézett *Von Hannover (2 sz.)* ügy 107. bekezdését).

90. E helyzetben a Bíróság hangsúlyozza, hogy nem tartozik illetékességi körébe az alperes állam adott területet szabályozó jogszabályai által választott módszerek megfelelőségének minősítése. Feladata arra korlátozódik, hogy meghatározza, hogy az elfogadott módszerek és a maguk után vont hatások az Egyezményvel összhangban vannak-e (lásd: *Gorzelik és mások* kontra Lengyelország [GC], 44158/98 sz. ügy, 67. bekezdését).

91. Ugyanakkor a *Delfi AS* ügyben a Bíróság megállapította, hogy az értesítési-eltávolítási rendszer – amennyiben a gyors reagálást lehetővé tévő hatékony eljárások kísérik – sok esetben megfelelő eszköze lehet az egyensúly kialakításának minden érintett jogainak és érdekeinek tekintetében. A Bíróság nem lát arra indokot, hogy úgy vélje, hogy egy ilyen rendszer nem lett volna

A MAGYAR TARTALOMSZOLGÁLTATÓK EGYESÜLETE ÉS AZ INDEX.HU ZRT kontra MAGYARORSZÁG ÍTÉLET

járható út a felperes üzleti jó hírnevének védelméhez. Kétségtelen, hogy azokban az esetekben, amelyekben a harmadik fél felhasználók által közzétett kommentek a gyűlöletbeszéd formáját öltik, és egyének fizikai épségére, mások jogaira és érdekeire, valamint a társadalom egészére nézve közvetlen fenyegetést jelentenek, a Szerződő Államok jogosan terhelnek a felelősséget az internetes hírportálokra, amennyiben azok elmulasztják megtenni az intézkedéseket a nyilvánvalóan törvénysértő hozzászólások eltávolítására, az állítólagos sértett vagy harmadik felek által adott értesítés nélkül is (lásd a fent idézett Delfi AS ügy 159. bekezdését). Ugyanakkor a jelen ügyben nem történtek ilyen közlések.

A fenti szempontok elégségesek a Bíróság számára annak megállapítására, hogy az Egyezmény 10. cikkét megsértették.

II. AZ EGYEZMÉNY 41. CIKKÉNEK ALKALMAZÁSA

92. Az Egyezmény 41. cikke kimondja:

„Ha a Bíróság az Egyezmény vagy az ahhoz kapcsolódó jegyzőkönyvek megsértését állapítja meg és az érdekelt Magas Szerződő Fél belső joga csak részleges jóvátételt tesz lehetővé, a Bíróság – szükség esetén – igazságos elégtételt ítél meg a sértett félnek.”

A. Károk

93. A kérelmezők nem terjesztettek be kártérítési igényt.

B. Költségek és kiadások

94. A kérelmezők közösen 5100 eurót követeltek a Bíróság előtt felmerült költségek és kiadások megtérítésére. Ez az összeg megfelel az ügyvédjük által számlázandó, 60 EUR óradíjért végzett, 85 órányi jogi munkadíjnak.

95. A Kormány vitatta az igényt.

96. A Bíróság esetjoga alapján a kérelmezők a költségekre és kiadásokra annyiban jogosultak, amennyiben azok ténylegesen és szükségszerűen felmerültek és összegszerűségükben ésszerűek. Jelen esetben a Bíróságnál lévő iratok és a fenti feltételek alapján a Bíróság ésszerűnek tartja a teljes összegének megítélését.

C. Késedelmi kamat

97. A Bíróság úgy találja megfelelőnek, hogy a késedelmi kamatnak az Európai Központi Bank három százalékponttal növelt marginális hitelkamatlábán kell alapulnia, amelyhez.

EZEN INDOKOK ALAPJÁN A BÍRÓSÁG EGYHANGÚLAG

1. Elfogadhatónak nyilvánítja a kérelmet;

2. Megállapítja, hogy az Egyezmény 10. cikkét megsértették;

3. *Megállapítja:*

a) hogy az alperes államnak az ítélet Egyezmény 44. cikke 2. bekezdése szerinti jogerőre emelkedésétől kezdve három hónapon belül a kérelmezők számára költségek és kiadások tekintetében 5100 (ötezer-egyszáz) eurót, valamint az ezen összeget terhelő adók összegét kell kifizetnie az alperes állam nemzeti valutájában a teljesítéskori átváltási árfolyam alkalmazásával;

**A MAGYAR TARTALOMSZOLGÁLTATÓK EGYESÜLETE ÉS AZ INDEX.HU ZRT kontra
MAGYARORSZÁG ÍTÉLET**

b) hogy a fent említett három hónap lejártát követően a teljesítés időpontjáig a késedelmes időszakra az Európai Központi Bank marginális hitelkamatlábát három százalékponttal meghaladó mértékű kamatot kell fizetni a fenti összegek után;

Készült angol nyelven, írásbeli kihirdetésre került 2016. február 2-án, a Bíróság eljárási szabályzata 77.§ 2. és 3. bekezdésének megfelelően.

Françoise Elens-Passos
Hivatalvezető

Vincent De Gaetano
Alelnök

Az Egyezmény 45. cikke 2. bekezdésében és a Bíróság eljárási szabályzata 2. szabályában foglaltakkal összhangban, Kūris bíró csatolta különvéleményét az ítélethez.

V.D.G.
F.E.P.

KŪRIS BÍRÓ KŪLÖNVÉLEMÉNYE

1. Ez, a *Delfi AS* kontra Észtország [GC] (64569/09 sz., ECHR 2015) ügygel bizonyos hasonlóságot mutató ügy a Bíróság saját szavaival élve „az első olyan ügy, melyben a Bíróság ilyen tartalmú [azaz internetes tartalomszolgáltatók kommentek tartalmával kapcsolatos felelősségére vonatkozó] panasz kivizsgálására kapott felhívást”, és a jelen ügy az első, amelyben a *Delfi AS* ügyben meghatározott – és az általam követendőnek ítélt kiegyensúlyozott érvelés – alapelveinek alkalmazására és egyúttal kipróbálására sor kerülhetett.

2. Munkatársaimmal együtt az Egyezmény 10. cikke megsértésének megállapítására szavaztam. A jelen ügyben tárgyalt közönséges és sértő kommentek értéktelen értékítéletek voltak; mindazonáltal nem hívtak fel erőszakra, nem süllyedtek a gyűlöletbeszéd szintjére és – legalábbis ebben a legfontosabb vonatkozásban – a kérelmezők nem tekinthették e kommenteket *a priori* „nyilvánvalóan törvénysértőnek”. Lényegében ez különbözteti meg e kommenteket a *Delfi AS* ügyben tárgyalt gyűlöletbeszédétől. Ezt a döntő különbséget – többek között – az ítélet 64. bekezdése helyesen taglalja. Így, habár a *Delfi AS* ügyben tett végkövetkeztetéssel ellentétes, a jelen ítélet – véleményem szerint – nem tér el a *Delfi AS* ügyben alkalmazott elvektől.

3. Következésképpen semmilyen körülmények között nem szabadna, hogy internetes tartalomszolgáltatók – különösen a kommentek, legyen bármilyen is a tartalmuk, terjesztéséből pénzügyi hasznot húzók – ezt az ítéletet saját, a lealacsonyító kommenteket közétevíő személyek felelőssége helyébe lépő vagy azt kiegészítő felelősségük alóli felmentésre használják, amennyiben elmulasztják e mérgező hatású megnyilvánulások elleni megfelelő intézkedéseket megtenni. Ha ennek ellenére arra a célra használják, ez az ítélet a mindenáron való haszonszerzést célul kitűző internetes üzleti modell (újra!) tisztára mosásának eszközévé válhat.

Ha az események ily sajnálatos fordulatot vennének, akkor az internetes üzleti világ a közszféra további erodálásának felelősségét nem egyedül viselné. Nem áltathatjuk magunkat azzal, hogy ne tudnánk, *ki* osztozna még, ha nem is személyesen, de *intézményi* szinten bizonyosan e felelősségben. Ha ebbe az irányba haladnak a történések, akkor Boštjan Zupančič bíró *Delfi AS* *ügyhöz* fűzött egyetértő véleményében tett célzatos megjegyzése még inkább idevágó lenne (kiemelés tőlem):

„Nem tudom, hogy a nemzeti bíróságok miért hezitálnak az ilyen ügyek elbírálásával és az ilyen gyalázkodó szóbeli sértések áldozatai számára szigorú személyiségi jogi védelem és megfelelő kártérítés biztosításával, de az a gyanúm, hogy *a saját joggyakorlatunknak köze lehet hozzá.*”

4. Ez az ítélet az első, a *Delfi*-ügy után hozott ítélet, és persze nem az utolsó. Az ítélet ezen ügy egyedi körülményeire szorítkozik. Elkerülhetetlenül találunk még az internetes tartalmak és az azok adminisztrációja felelősségét tárgyaló ügyekkel. Ma még túl korai általános következtetéseket levonni. Azzal a reménnyel kell e jövőbeli ügyek elé nézni, hogy a jelen ítélet – bár egyesek számára visszalépésnek tűnhet a *Delfi AS* *ügyhöz* képest – pusztán további bizonyítéka lesz annak, hogy az ilyen típusú ügyekben elérhető egyensúly milyen kényes.